

Fizikai Kémia előadás

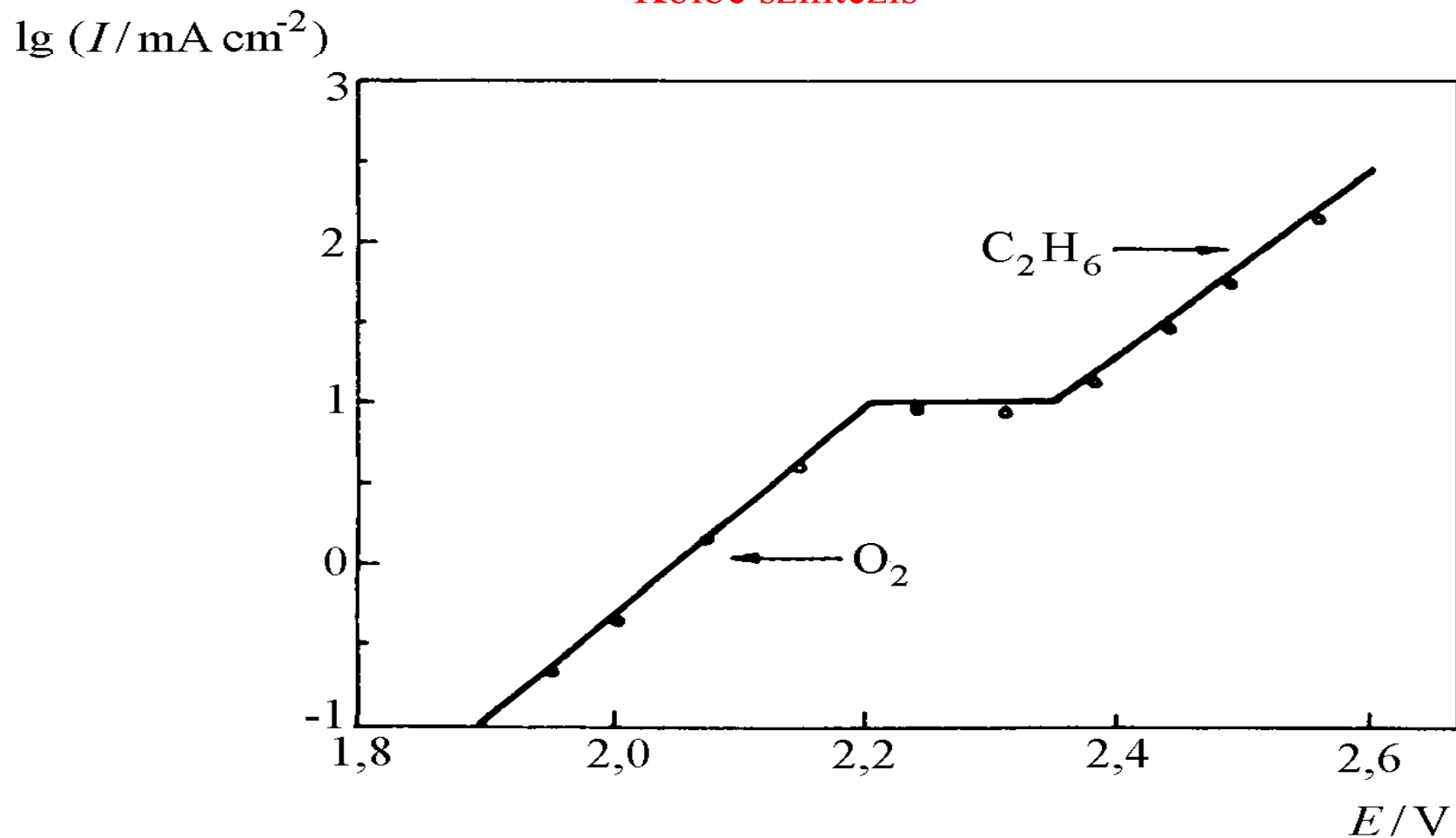
SZERVES ELEKTROKÉMIA

Dr. Inzelt György
egyetemi tanár

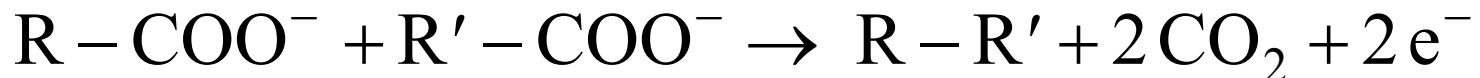
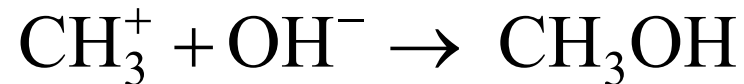
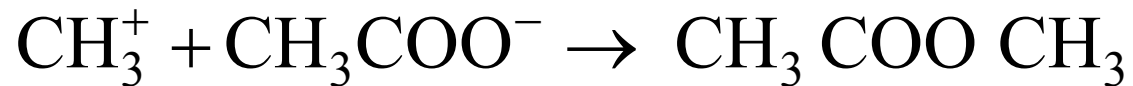
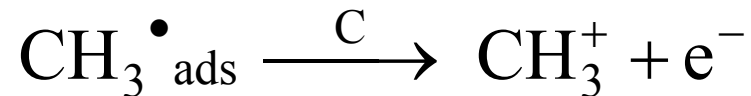
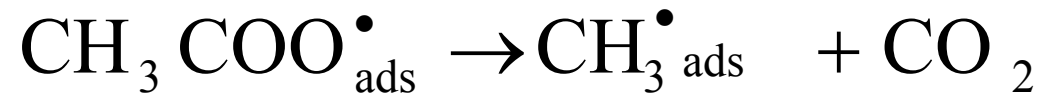
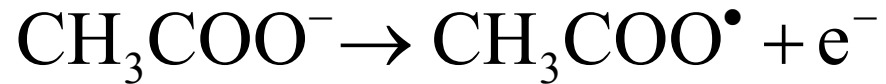

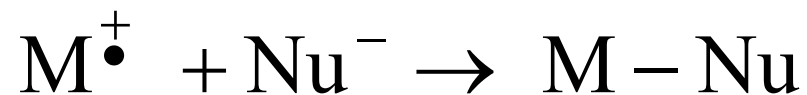
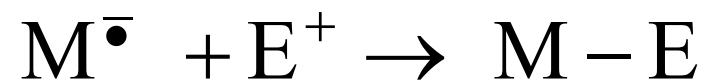
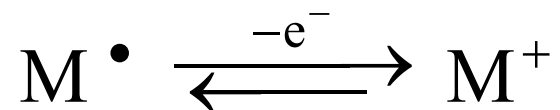
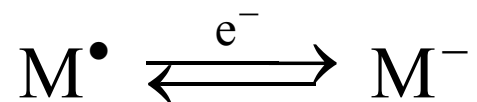
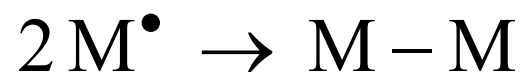
2011. április- május, Budapest

Kolbe szintézis

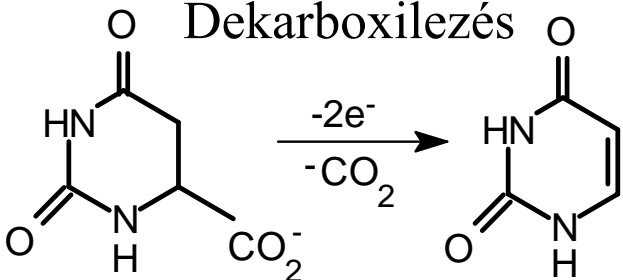
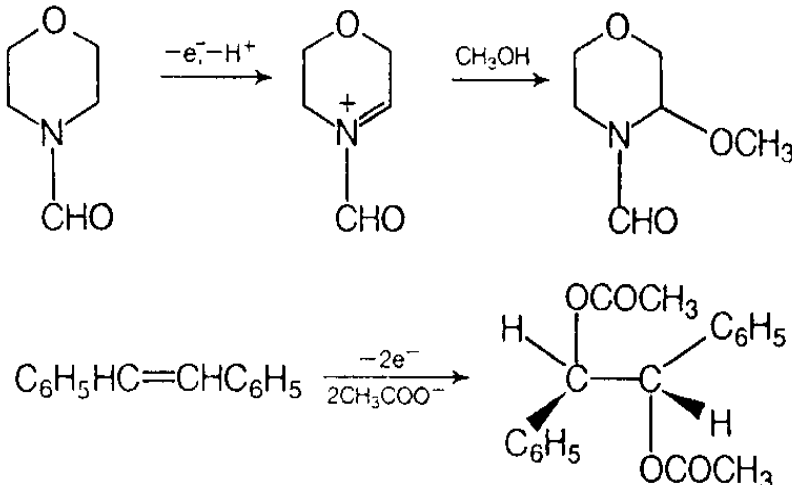
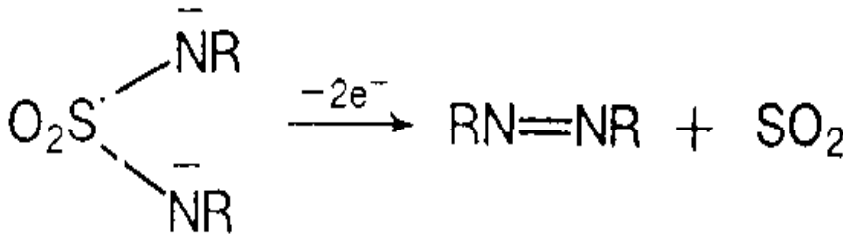

Az áram - potenciálfüggvény és a képződő termékek vizes acetátoldatok platinaelektrodon való elektrolízisekor

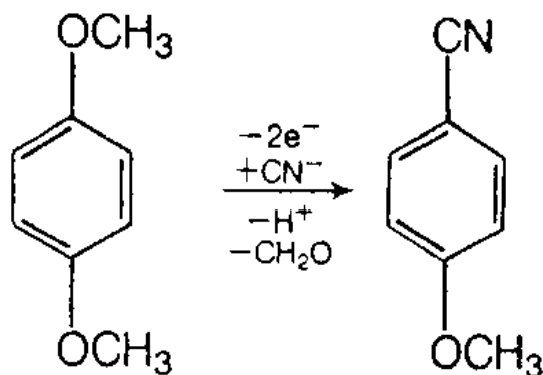

Oxidációs reakciók

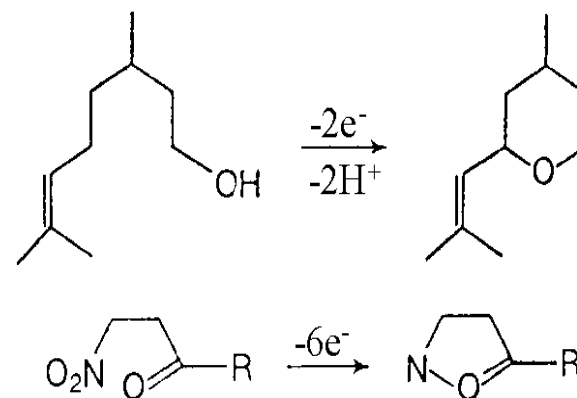
<p style="text-align: center;">Szelektív oxidáció</p> $\text{HOCH}_2\text{C}\equiv\text{CCH}_2\text{OH} \xrightarrow{-8e^-} \text{HO}_2\text{CC}\equiv\text{CCO}_2\text{H}$	<p style="text-align: center;">Dimerizáció dehidrogéneződéssel</p> $2\text{CH}_2(\text{COOC}_2\text{H}_5)_2 \xrightarrow[-2\text{H}^+]{-2e^-} (\text{C}_2\text{H}_5\text{OCO})_2\text{CHCH}(\text{COOC}_2\text{H}_5)_2$
<p style="text-align: center;">Dekarboxilezés</p> 	<p style="text-align: center;">Fluorozás</p> $\text{C}_n\text{H}_{2n+1}\text{COF} \xrightarrow{\text{HF}} \text{C}_n\text{F}_{2n+1}\text{COF}$
<p style="text-align: center;">Szubsztitúció (nukleofil)</p> 	<p style="text-align: center;">Kapcsolás</p>

Oxidációs reakciók

Nitril - csoport bevitele

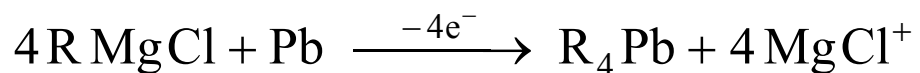

Intramolekuláris ciklizáció

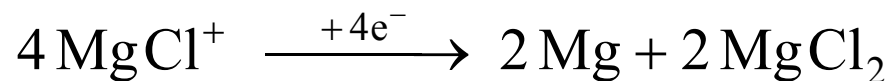

Fém - alkil vegyületek előállítása

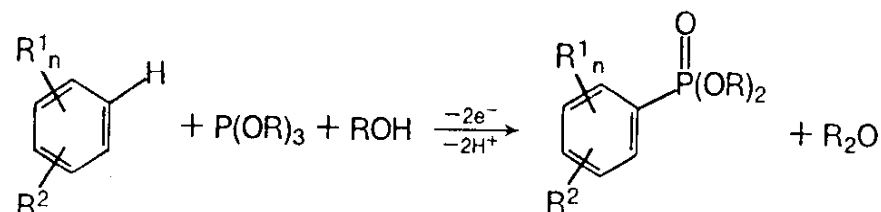
Anódon:

Katódon:

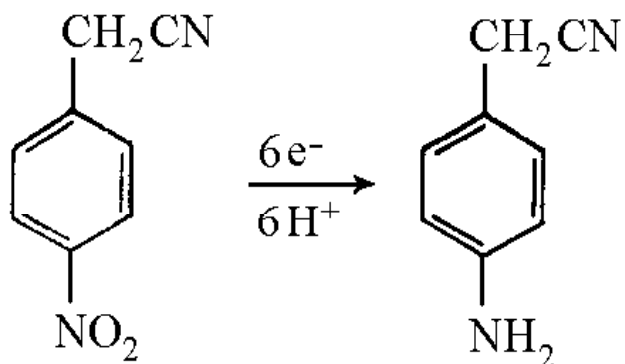

Foszforilezés

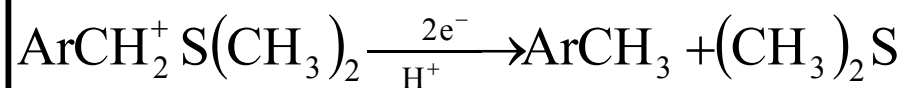

Redukcióval lejárászó folyamatok

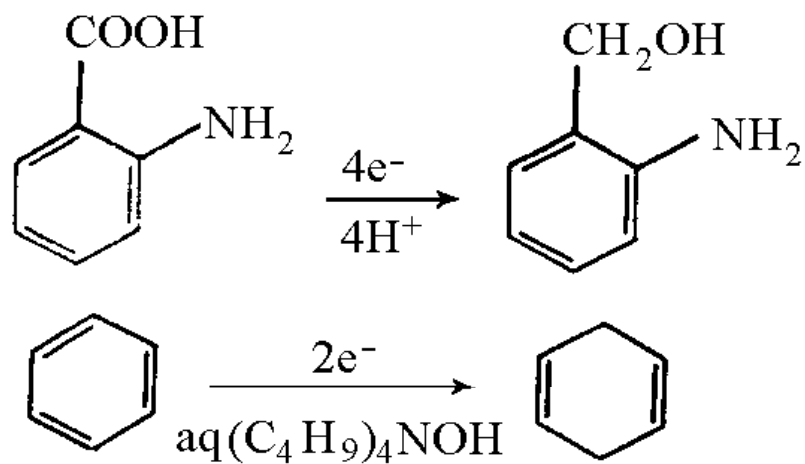
Szelektív redukció

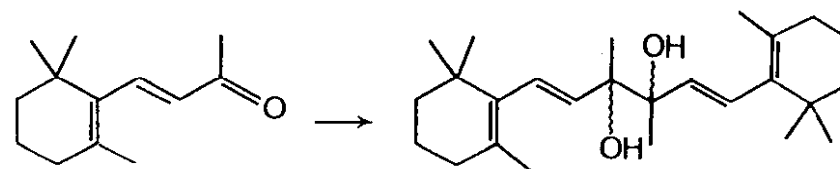
Deszulfurálás

Szelektív redukció

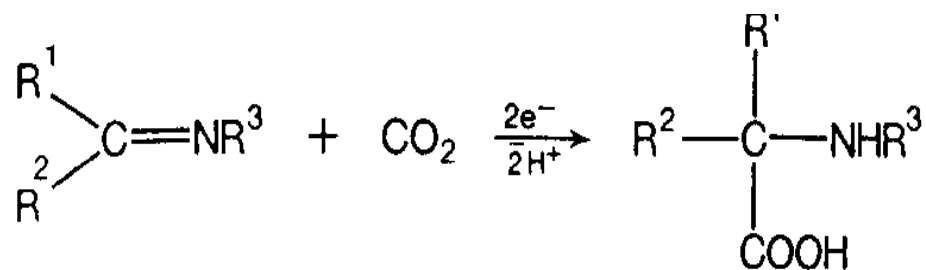

Pinakol - képződés

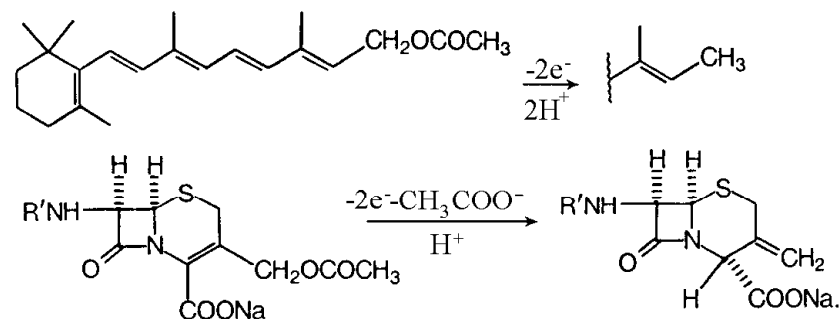

Redukcióval lejárászó folyamatok

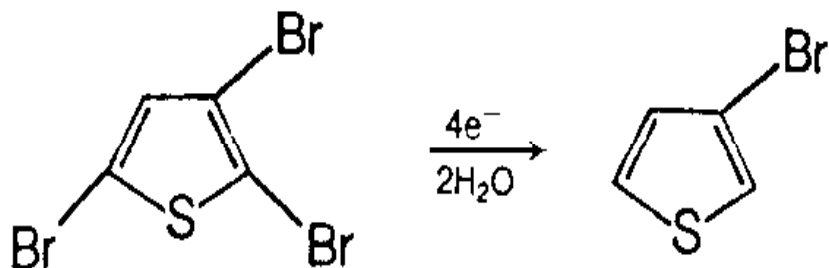
Karboxilezés

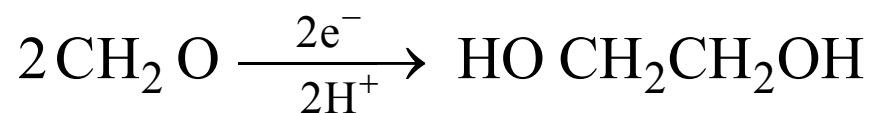
Védőcsoport hasítás

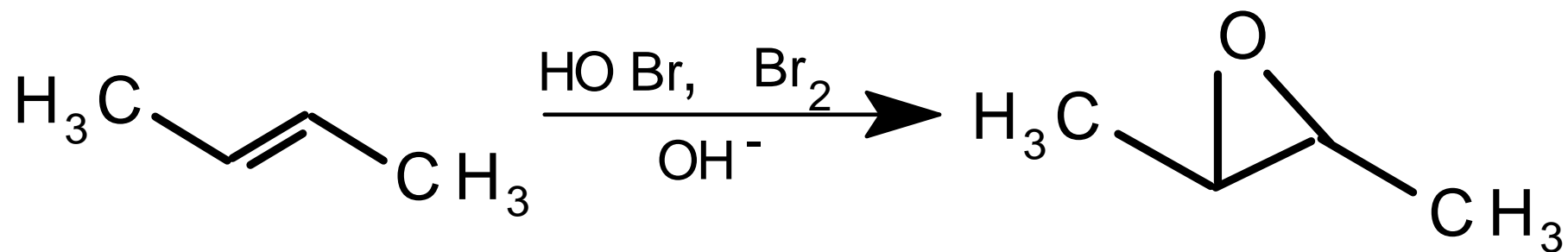
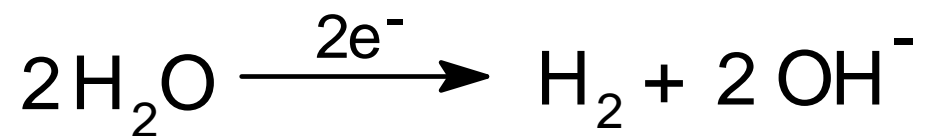
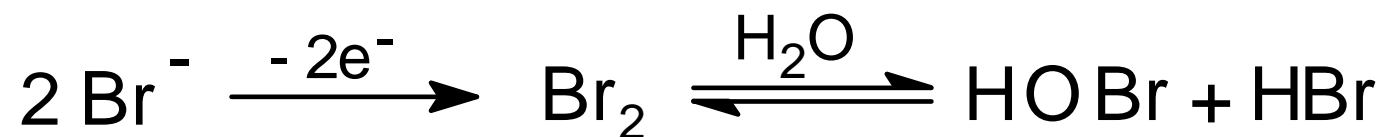
Szelektív dehalogénezés

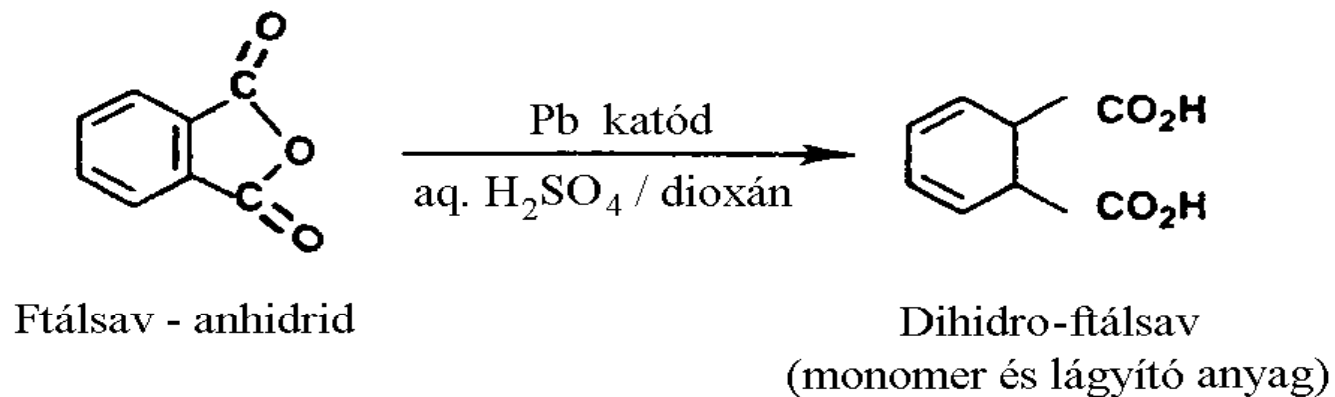
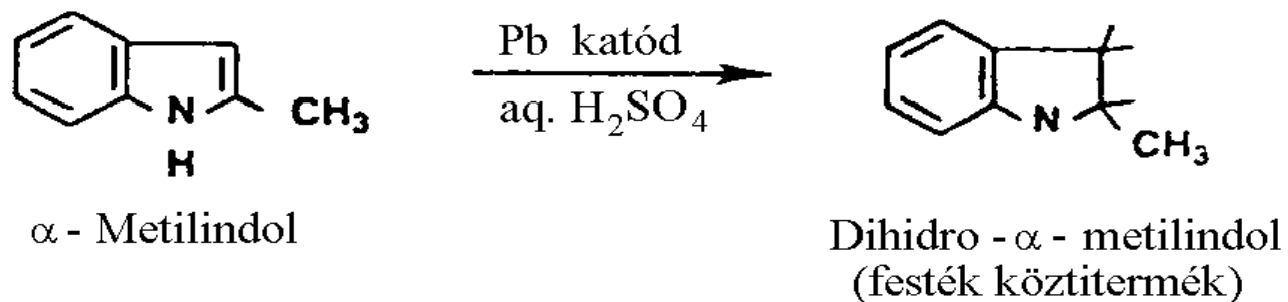
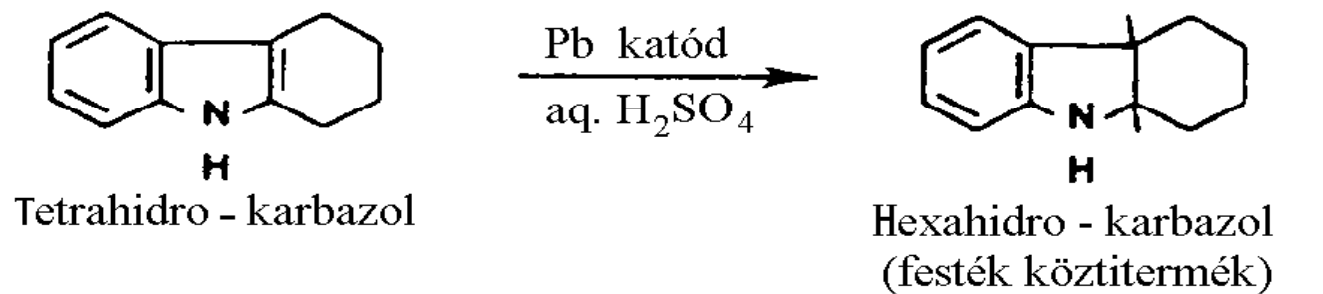
Elektrodimerizáció

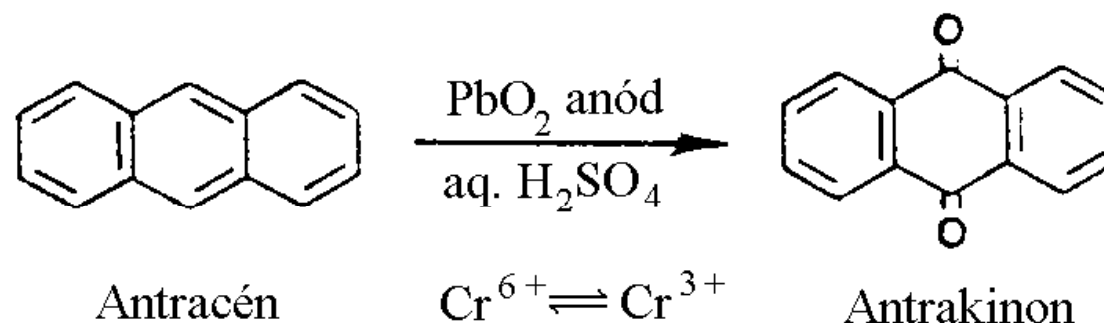
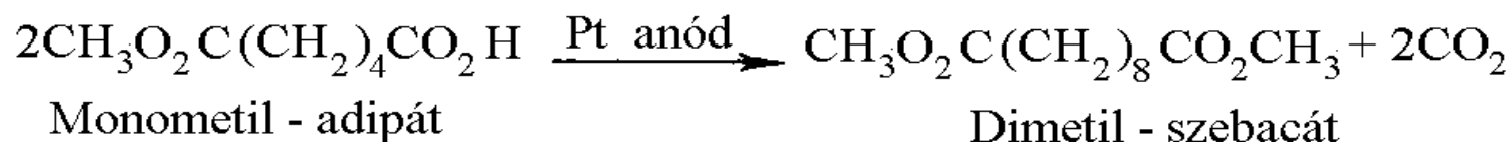
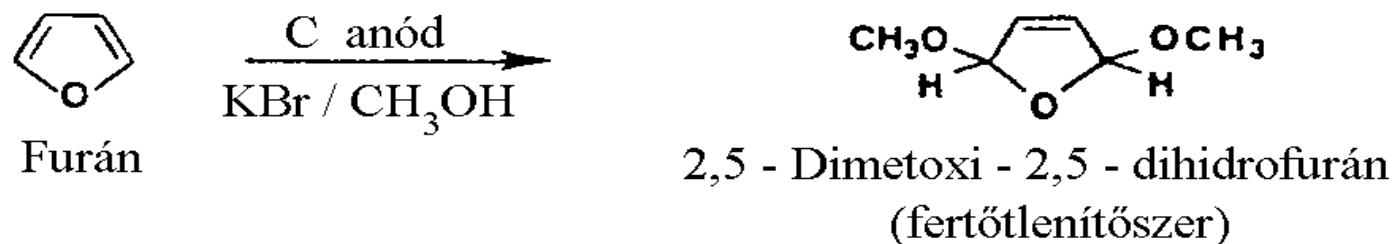
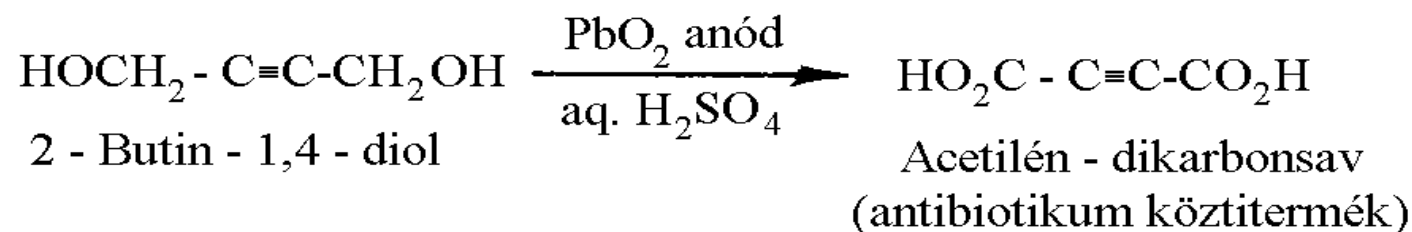

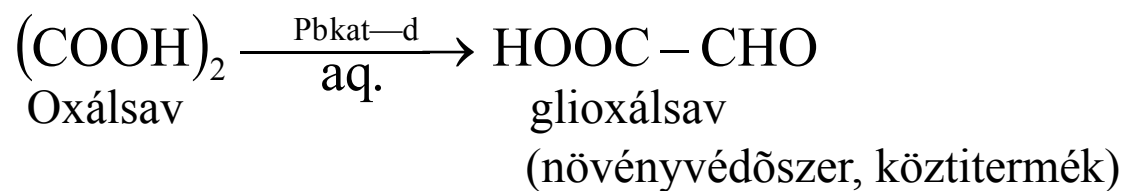
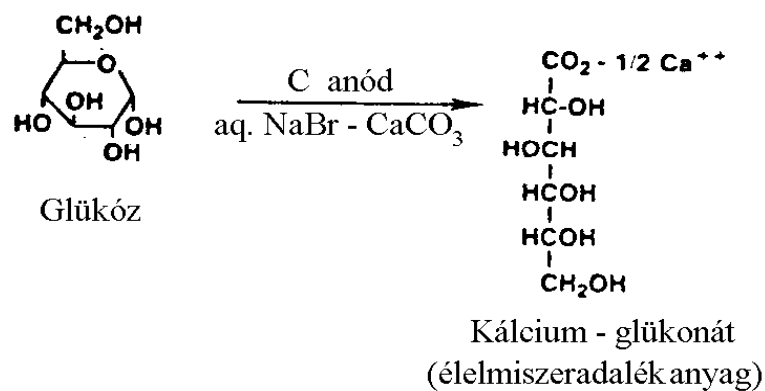
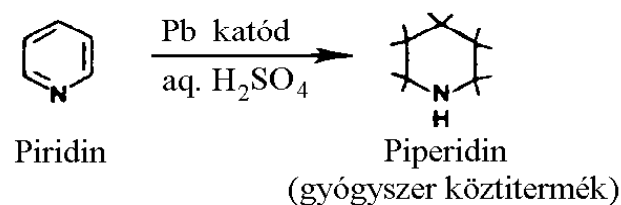
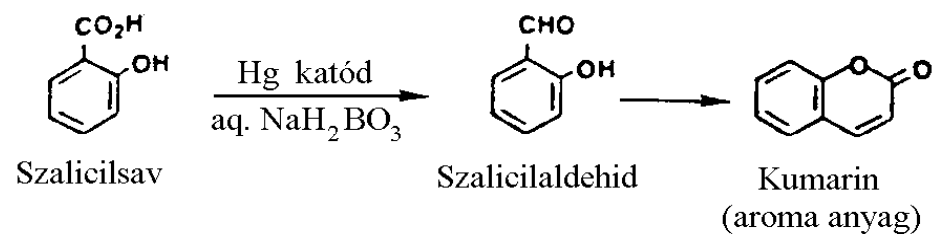
Néhány ipari méretekben folyó elektroszintézis

Néhány ipari méretekben folyó elektroszintézis

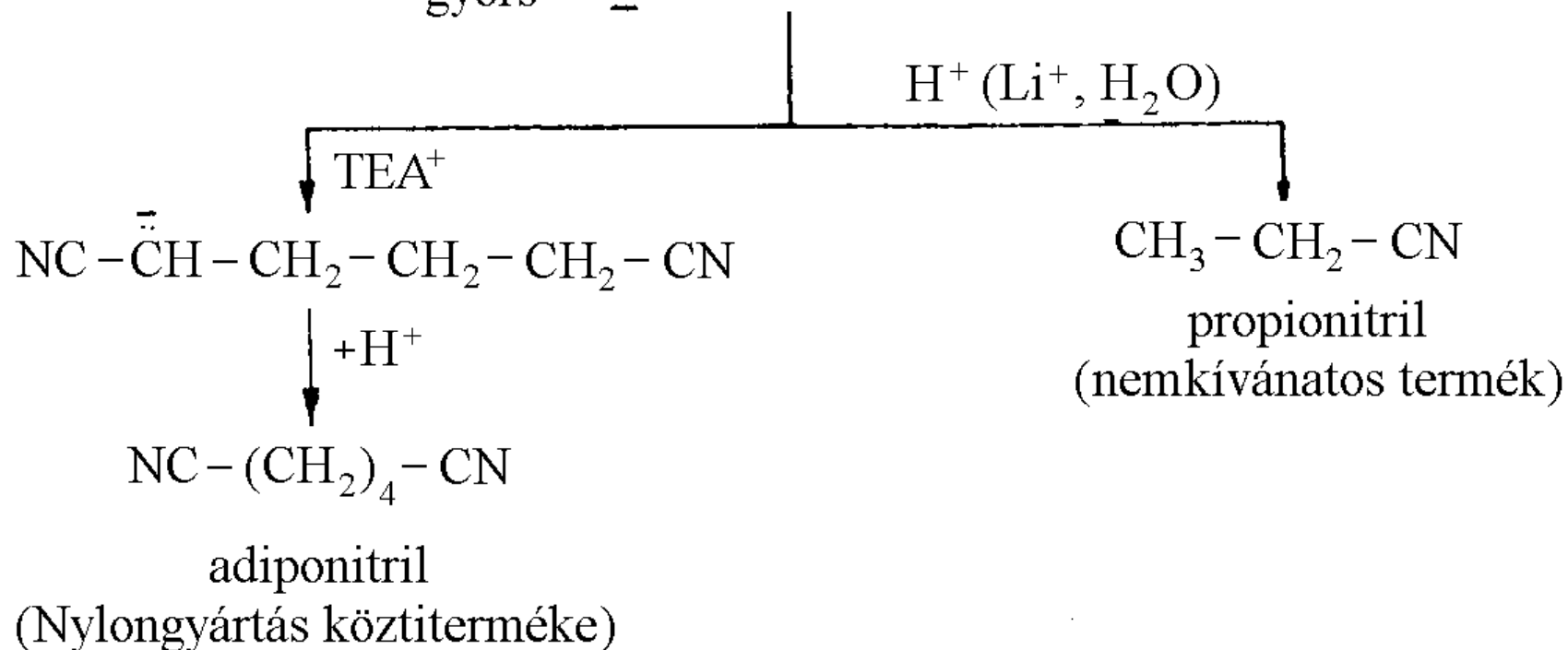
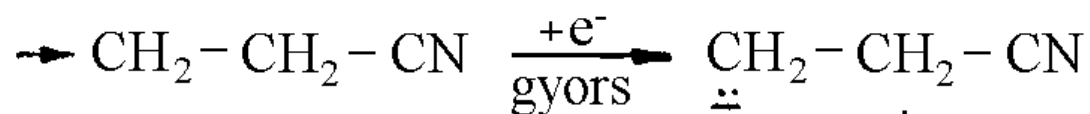

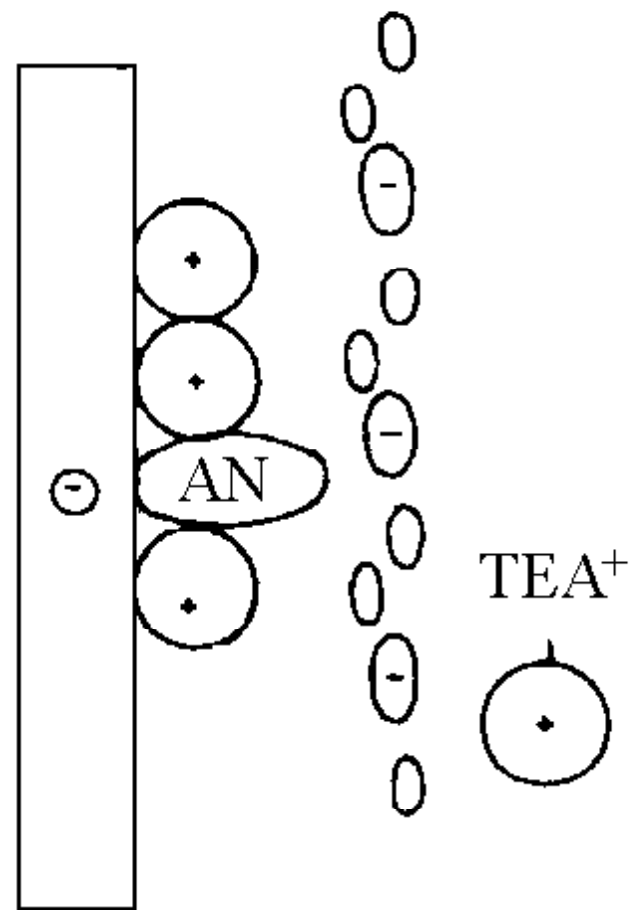
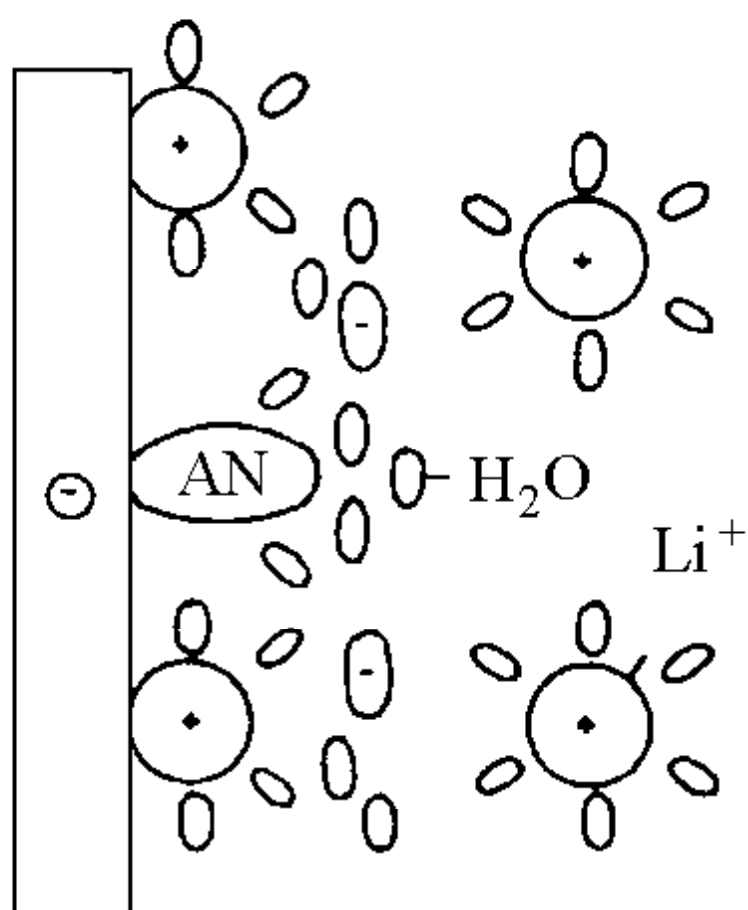
Néhány ipari méretekben folyó elektroszintézis

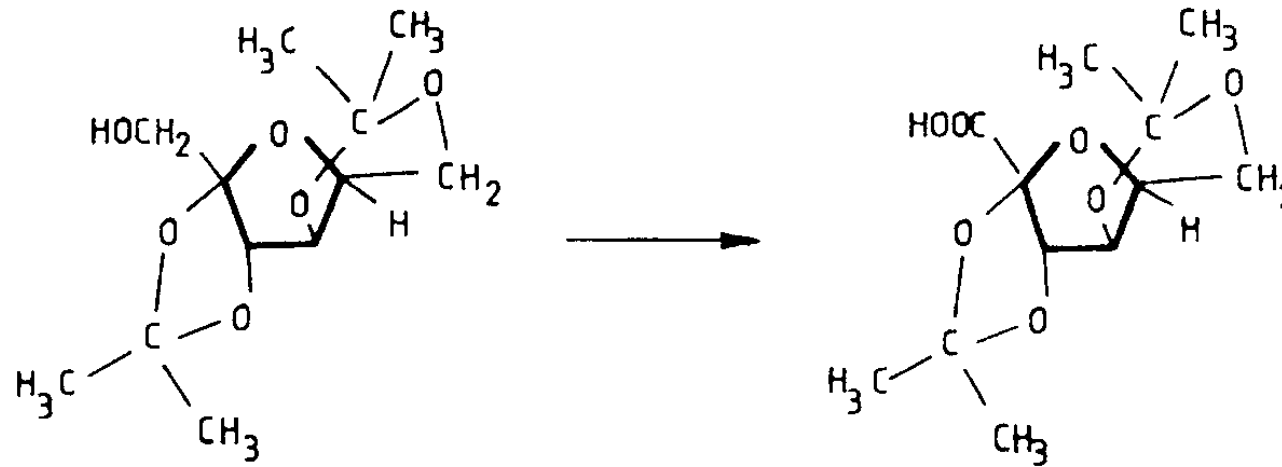
Baizer 1959 (Monsanto eljárás). Évi 300000 t

Baizer 1959 (Monsanto eljárás). Évi 300000 t

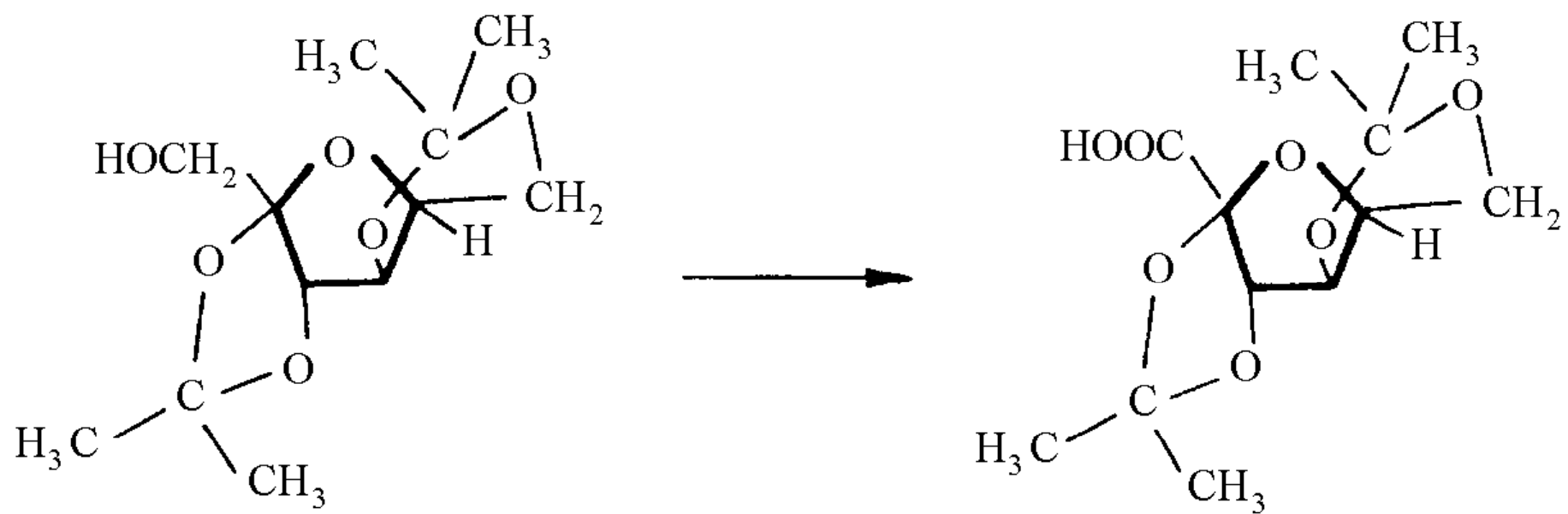

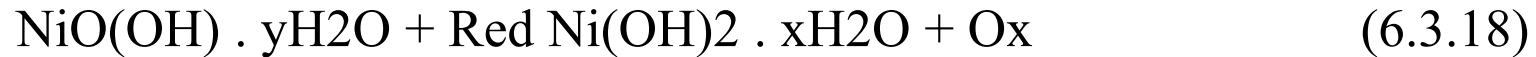
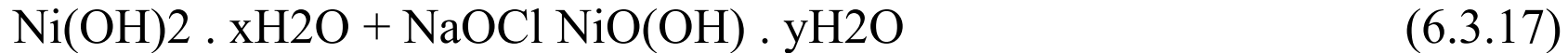
A diaceton-2-keto-L-gulonsav (DKGS) előállítása, amely vegyület a C-vitamin gyártásának közterméke.

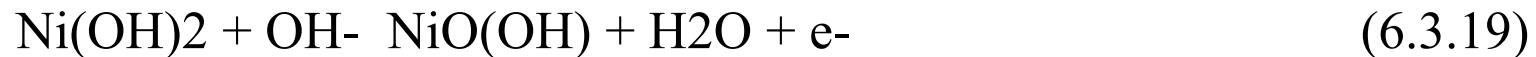
A diaceton-L-szorbóz diaceton-2-keto-2-gulonsavvá történő oxidációja

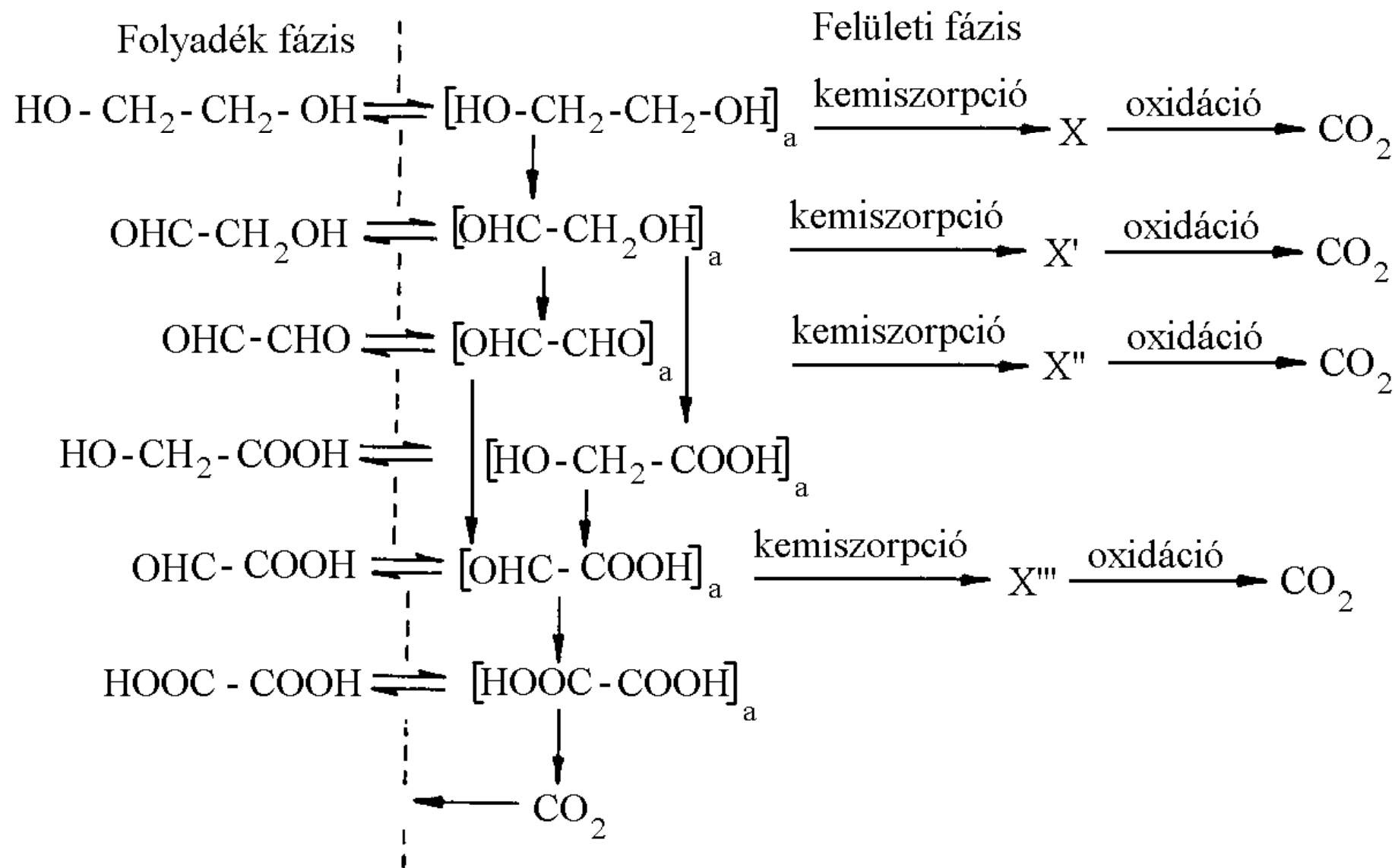

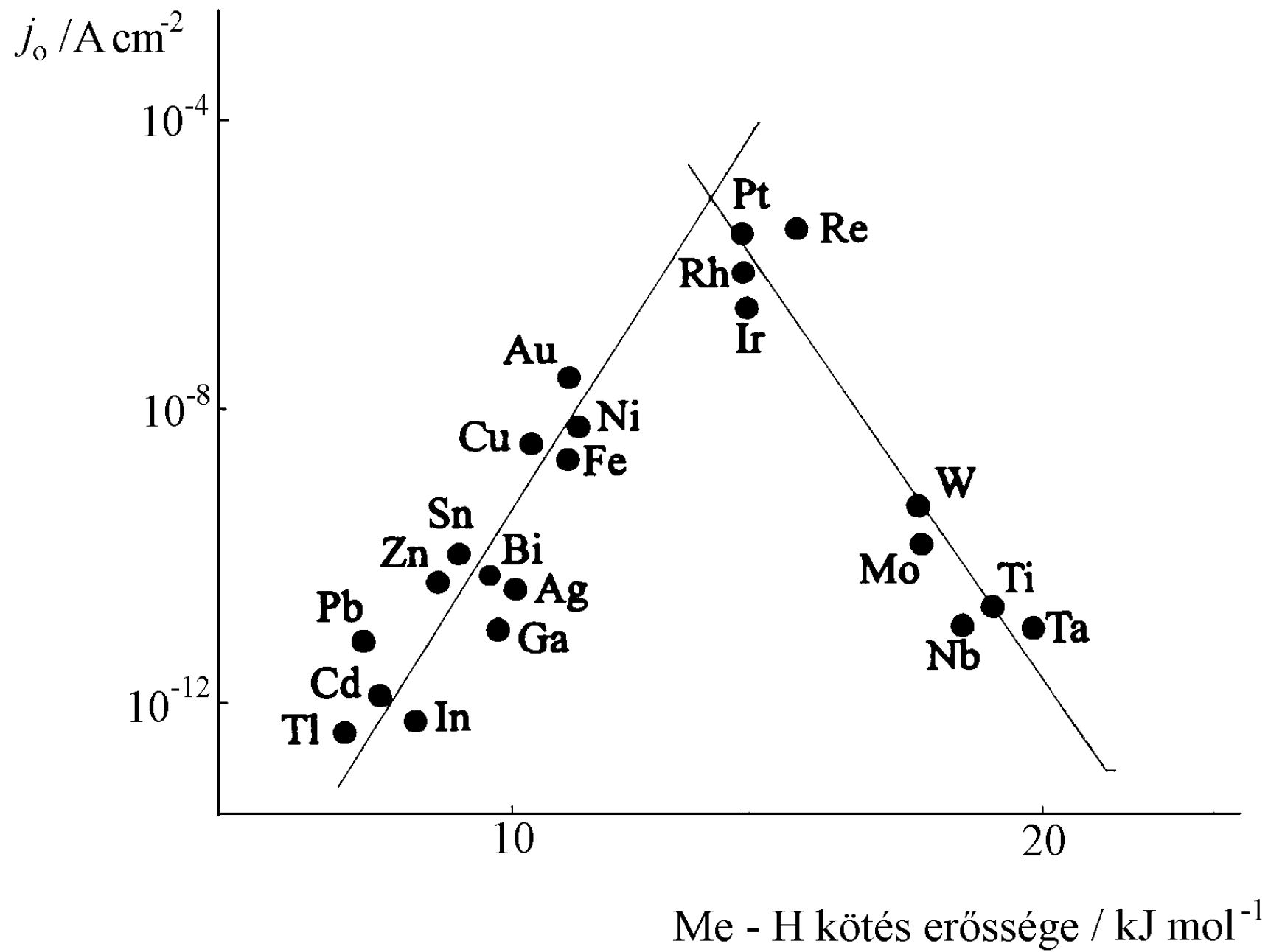

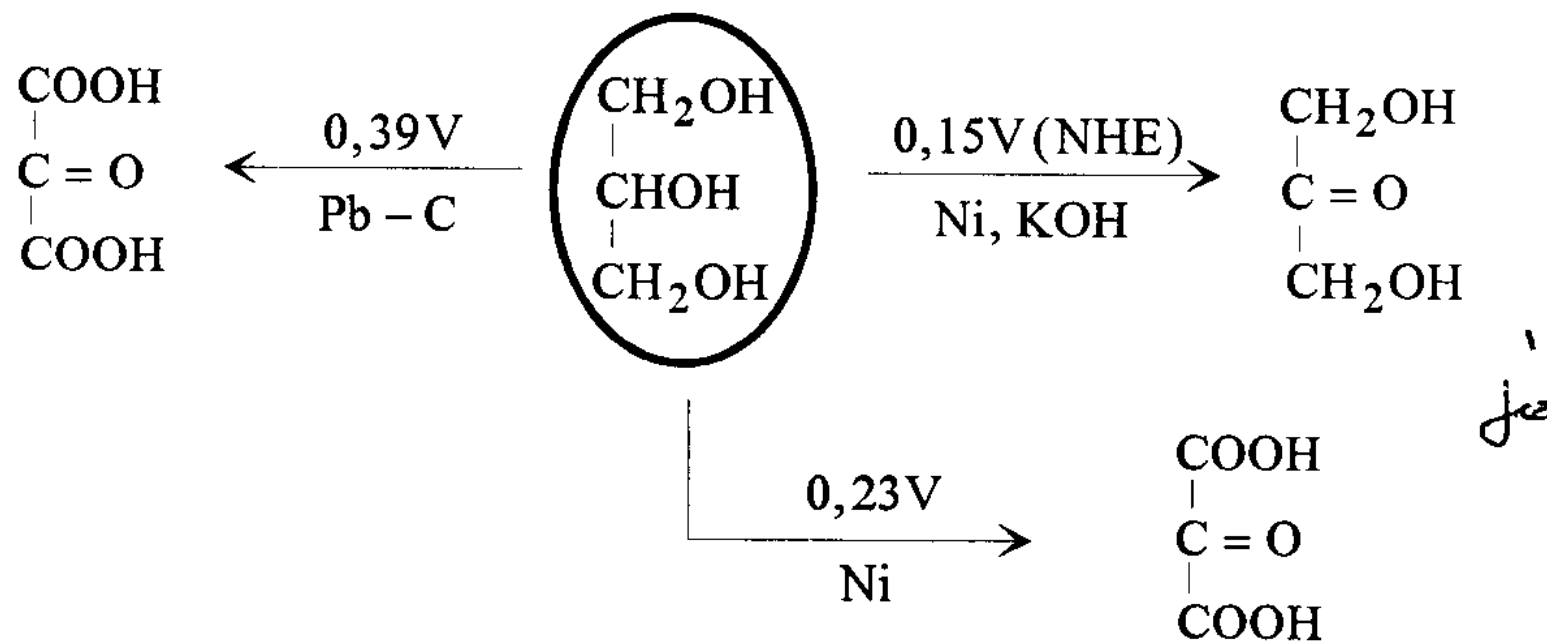
A Ni(OH)_2 réteg kialakítása a Ni elektród felületén lúgos közegben, és ennek elektrokémiai oxidációja NiOOH -vá azonban szintén könnyen megoldható:

A diaceton-2-ketogulonsav ipari méretű elektrokémiai előállítása 1984. óta több országban folyik, a termelés kb. évi 1000 t DKGS. E módszerrel szemben az a gyakorta hangoztatott ellenérv sem merülhet fel, hogy drága az elektromos energia felhasználása, hiszen a hipokloritot is elektrolízis útján nyerik, és az oxidálószer spontán bomlásából származó veszteség sem jelentkezik.

6.3.9. ábra: A glicerin oxidációja

Monsanto cella

